

KAMERKOR
NOORD

DA PACEM

The Road to Peace

PROGRAMMA

KAMERKOR NOORD

Benjamin Bakker, *dirigent*

Paul van der Feen, *saxofoon*

Zaterdag 24 juni 2023 - 20:00 uur
Zondag 25 juni 2023 - 15:00 uur

Grote Kerk van Monnickendam
Nieuwendammerkerk Amsterdam Noord

DA PACEM

The Road to Peace

Kamerkoor **NOORD**

onder leiding van Benjamin Bakker

Zaterdag 24 juni 2023 - 20:00 uur

Zondag 25 juni 2023 - 15:00 uur

Concertprogramma

m.m.v. Paul van der Feen, saxofoon

Grote Kerk van Monnickendam

Nieuwendammerkerk Amsterdam Noord

Anonieme antifoön	1	Da pacem Domine
Thomas Tomkins (1572-1656)	2	When David heard
John Tavener (1944-2013)	3	Funeral ikos
John Sheppard (1515-1558)	4	In pace in idipsum
John Tavener (1944-2013)	5	Song for Athene
Arvo Pärt (geb. 1943)	6	Da pacem
Hubert Parry (1848-1918)	7	My soul there is a country
Ralph Vaughan Williams (1872-1858)	8	Rest
Ralph Vaughan Williams (1872-1858)	9	The turtle dove
Alexander L'Estrange (geb. 1974)	10	Lighten our darkness

Programmatoelichting

Kamerkoor Noord presenteert hierbij haar derde concertprogramma, dit keer getiteld *Da Pacem*. Het gelijknamige werk van de gerenommeerde componist Arvo Pärt staat hierbij centraal. Het koor werkt in dit programma samen met de getalenteerde saxofonist Paul van der Feen, die het koor op meeslepende wijze zal begeleiden met zijn improvisaties. Zijn virtuositeit en gevoelige improvisaties zullen de koorwerken uit verschillende tijdsperiodes verrijken en een boeiende dialoog tot stand brengen tussen de zangstemmen en de saxofoon. Oude en nieuwe werken van Tomkins, Sheppard, Pärt en Tavener komen op deze manier anders tot leven.

Da Pacem is een programma dat diep raakt en de luisteraar uitnodigt tot reflectie en contemplatie in roerige tijden van oorlog en verlies. De prachtige harmonieën van Vaughan Williams en verstilde momenten in het werk van Alexander L'Estrange creëren een sfeer van sereniteit en vrede.

Het concertprogramma is een eerbetoon aan de kracht van muziek om emoties te verbinden en universele boodschappen over te brengen.

Da pacem Domine

Componist: anoniem

Gregoriaanse antifoon uit een Latijnse mis ter inleiding

Da pacem, Domine,
in diebus nostris:
quia non est alius
qui pugnet pro nobis,
nisi tu, Deus noster.

Geef vrede Heer,
in onze tijd:
omdat er niemand anders is
die voor ons wil vechten
als niet U, onze God

When David heard

Componist: Thomas Tomkins (1572-1656)

Tekst: 2 Samuel 18 vers 33

Een vijfstemmig anthem uit de Engelse barok. Meerdere componisten hebben dit aangrijpende moment in het leven van koning David getoonzet zoals o.a. in het Fili mi, Absalon van Pierre de la Rue en Heinrich Schütz.

When David heard
that Absalom was slain,
he went up to his chamber
over the gate
and wept and thus he said:
'O, my son Absalom!
Would God I had died for thee.
O, Absalom, my son!'

Thomas Tomkins,
leerling van William Byrd, was Brits componist
en organist die bekende anthems schreef.

Toen David hoorde
dat Absalom vermoord was,
trok hij zich terug in zijn vertrek
boven de poort
en weende, zeggende:
'O, mijn zoon Absalom!
Was ik maar dood in plaats van jij!
O, Absalom, mijn zoon!'

Funeral ikos

Componist: John Kenneth Tavener (1944-2013)

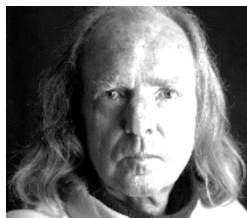
Tekst: Engelse vertaling van delen van een Griekse liturgie voor de begrafenis van priesters door de Amerikaanse schrijfster en vertaler van voornamelijk Franse en Russische literatuur Isabel Florence Hapgood (1852-1928).

Zij speelde een belangrijke rol in de dialoog tussen het westerse Christendom en de Oosters Orthodoxe religie.

John Tavener groeide op in Londen waar hij piano, orgel en koördirectie studeerde aan het Royal College of Music en later overstapte naar compositie. In 1977 trad Tavener toe tot de Russisch-orthodoxe Kerk. Een keuze die zijn muziek sterk heeft beïnvloed doordat hij zich

Isabel F. Hapgood

John Tavener

ging interesseren voor mystiek en vooral kerkmuziek begon te schrijven. In Taveners relatief sobere muziek ziet men een versmelting van westerse en oosterse muziek. Zijn werk is o.a. beïnvloed door muziek van Messiaen en Pärt en de stroming van de minimal music.

Funeral ikos

Why these bitter words of the dying, O brethren,
which they utter as they go hence?
I am parted from my brethren.
All my friends do I abandon and go hence.
But whither I go, that understand I not,
neither what shall become of me yonder;
only God who hath summoned me knoweth.
But make commemoration of me with the song:
Alleluia! Alleluia! Alleluia!

But whither now go the souls?
How dwell they now together there?
This mystery have I desired to learn;
but none can impart aright.
Do they call to mind their own people,
as we do them?
Or have they forgotten all those who mourn them
and make the song: Alleluia! Alleluia! Alleluia!

We go forth on the path eternal, and as
condemned, with downcast faces, present
ourselves before the only God eternal.
Where then is comeliness? Where then is wealth?
Where then is the glory of this world?
There shall none of these things aid us, but only to
say oft the psalm: Alleluia! Alleluia! Alleluia!

If thou hast shown mercy unto man, O man,
that same mercy shall be shown thee there;
and if on an orphan thou hast shown compassion,
the same shall there deliver thee from want.
If in this life the naked thou hast clothed,
the same shall give thee shelter there,
and sing the psalm: Alleluia! Alleluia! Alleluia!

Youth and the beauty of the body fade
at the hour of death, and the tongue then burneth
fiercely, and the parched throat is inflamed.
The beauty of the eyes is quenched then, the
comeliness of the face all altered,
the shapeliness of the neck destroyed;
and the other parts have become numb,
nor often say: Alleluia! Alleluia! Alleluia!

With ecstasy are we inflamed if we but hear that
there is light eternal yonder;
that there is Paradise, wherein every soul of
Righteous Ones rejoiceth.
Let us all, also, enter into Christ,
that we may cry aloud thus unto God:
Alleluia! Alleluia! Alleluia!

Waarom, broeders, spreken de stervenden deze
bittere woorden wanneer zij van hier weggaan?
Ik ben gescheiden van mijn broeders, ik verlaat al
mijn vrienden en ik ga weg van hier.
Maar ik begrijp niet waarheen ik ga,
noch wat er daarginds van mij zal worden.
Alleen God die mij heeft opgeroepen weet het.
Maar herdenk mij met dit lied:
Halleluja!

Maar waar gaan de zielen nu naartoe?
Hoe wonen zij daarginds bij elkaar?
Ik wilde dit mysterie doorgronden,
maar niemand kan het juiste erover onthullen.
Herinneren zij zich hun nabestaanden,
zoals wij ons hen herinneren?
Of hebben zij al diegenen vergeten die om hen
rouwen en het lied aanheffen: Halleluja!

Wij lopen verder op het pad van de eeuwigheid
en komen, als veroordeelden, met sombere
gezichten voor de enige, eeuwige God te staan.
Waar zijn uiterlijk schoon, rijkdom
en aardse roem gebleven? Niets van dat alles zal
ons kunnen helpen, tenzij wij dikwijls de psalm
aanheffen: Halleluja!

Als jij een mens barmhartigheid hebt betoond, o
mens, dan zal hetzelfde jou daarginds ten deel
vallen. En als je mededogen hebt getoond jegens
een wees, dan zul jij daardoor ginds niets tekort
komen. Wie in dit leven naakten van kleding
heeft voorzien, zal ginds beschutting deelachtig
worden, en zingen: Halleluja!

Jeugd en lichamelijke schoonheid verwelken
in het uur van de dood, en de tong zal heftig
branden en de uitgedroogde keel wordt gloeiend
heet. Mooie ogen worden uitgeblust,
een knap gezicht wordt onherkenbaar
en de bevallige vorm van een hals gaat teloor.
En de andere lichaamsdelen zijn stom geworden,
en zingen niet vaak: Halleluja!

Om buiten ons zelf van vreugde te raken hoeven
wij slechts te vernemen dat het daarginds
eeuwig licht is, dat het Paradijs bestaat waarin
alle zielen van Rechtvaardigen zich verheugen.
Laat ons dan ook allen tot Christus wenden,
zodat wij God luid kunnen aanroepen met:
Halleluja!

In pace in idipsum

Componist: John Sheppard (1515-1558)

John Sheppard

In pace in idipsum, dormiam et requiescam.

Si dederō somnum oculis meis,
et palpebris meis dormitationem,
dormiam et requiescam.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

In vrede leg ik mij neer en meteen slaap ik in.

Als ik mijn ogen overgeef aan de slaap
en mijn oogleden slaperig neervallen
dan zal ik slapen en rusten.

Eer aan de Vader, de Zoon, en de Heilige Geest.

Song for Athene

Componist: John Tavener (1944-2013)

Tekst: Mother Thekla (orthodoxe non)

Tavener schreef dit werk in 1993 ter
nagedachtenis aan Athene Hariades, een jonge
half Griekse actrice die bevriend was met de
familie en omkwam bij een fietsongeluk.

Alleluia, Alleluia.

May flights of angels sing thee to thy rest.

Alleluja, Remember me O Lord,
when you come into your kingdom. All....

Give rest O Lord to your handmaid,
who has fallen asleep. All....

The Choir of Saints have found the well-spring
of life and door of paradise. All....

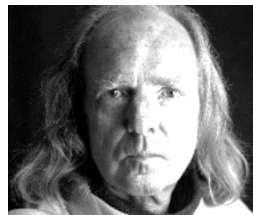
Life a shadow and a dream. All....

Weeping at the grave creates the song Alleluia.

Come, enjoy rewards and crowns

I have prepared for you.

Alleluia, Alleluia, Alleluia.

Deze compositie
werd in 1997
gebruikt bij de
uitvaart van Diana,
Princess of Wales.

John Tavener

Halleluia, halleluia.

Moge vluchten van engelen u zingen naar uw

rust. Hall.... Denk aan mij, o Heer,
wanneer U in Uw koninkrijk komt. Hall....

Geef rust o Heer aan uw dienstmaagd,
die in slaap is gevallen. Hall....

Het Heiligenkoor heeft de bron van het leven
en de deur van het paradijs gevonden. Hall....

Het leven een schaduw en een droom. Hall....

Huilen bij het graf creëert het lied Halleluia.

Kom, geniet van de beloningen en kronen
die Ik voor jullie heb bereid.

Halleluia, halleluia, halleluia.

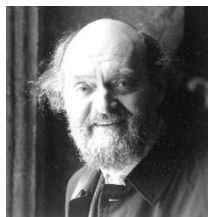
Da pace Domine

Componist: Arvo Pärt (geb. 1943)

Tekst: 2 Kon.20:19, 2 Kron.20:12,15 en Psalm 72:6-7

Pärt schreef dit werk in opdracht van dirigent
Jordi Savall in 2004 na de aanslagen in Madrid
en baseerde het op de oorspronkelijke antifoone
waar hij 3 stemmen aan toe voegde.

Da Pacem Domine in diebus nostris
quia non alius qui pugnet pro nobis
nisi tu Deus noster.
Hallelujah.

Arvo Pärt

Geef vrede, Heer in onze dagen,
want er is niemand anders die voor
ons strijdt, behalve U, onze God.
Halleluja.

My Soul, there is a country

Componist: Charles Hubert Parry (1848-1918)

Tekst: Henry Vaughan (1622-1695)

Parry was een Brits componist, leraar en muziekwetenschapper. Hij publiceerde in 1909 een studie over het werk van Johann Sebastian Bach. Zijn bekendste werk is het beroemde 'Jerusalem' dat nog steeds door menigeen gekend wordt. Hij heeft o.a. het werk van Edward Elgar, Ralph Vaughan Williams en Gustav Holst beïnvloed.

Henry Vaughan

Charles Hubert Parry

Deel 1 uit 'Songs of Farewell'

My soul, there is a country
far beyond the stars,
where stands a winged sentry
all skilful in the wars:

Mijn ziel, er is een land
ver voorbij de sterren,
waar een gevleugelde schildwacht staat,
zeer bedreven in vechtkunsten:

There, above noise and danger
sweet Peace sits crowned with smiles
and One, born in a manger
commands the beauteous files.

Daar, voorbij lawaai en gevaar
zit de lieve Vrede gekroond met glimlach
en de Ene, geboren in een kribbe,
voert de hemelse legioenen aan.

He is thy gracious friend
and, O my soul, awake!
did in pure love descend
to die here for thy sake.

Hij is uw barmhartige vriend,
en, O mijn ziel, ontwaak!
is uit pure liefde afgedaald
om hier voor u te sterven.

If thou canst get but thither,
there grows the flow'r of Peace,
the Rose that cannot wither,
thy fortress and thy ease.

Kon u daar maar heen,
daar groeit de bloem van Vrede,
de Roos die niet verwelken kan,
uw burcht en uw rust.

Leave then thy foolish ranges,
for none can thee secure
but One who never changes,
thy God, thy life, thy cure.

Laat dan uw dwaze dwalen
want niemand kan u redden
behalve de Ene die nooit verandert,
uw God, uw leven, uw heil.

Rest (1902)

Componist: Ralph Vaughan Williams (1872-1958)

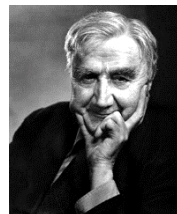
Tekst: Christina Georgina Rossetti (1830-1894)

Christina Rossetti wordt beschouwd als één van de grootste vrouwelijke dichters uit het Victoriaanse Engeland. Ze experimenteerde met veel dichterlijke vormen en volgde de romantische traditie door in haar teksten te mediteren over dood en verlies.

'Rest' volgt die traditie door gebruik te maken van de vorm van een Italiaans sonnet (abba bcb ddc). De compositie van Vaughan Williams volgt meesterlijk het spreekritme van de tekst, de lengte

Christina Rossetti

Ralph Vaughan Williams

van de dichtregels en voegt er zelfs een emotionele laag aan toe die in woorden eigenlijk niet uitgedrukt kan worden. 'Stilte welluidender dan enig lied'

Rest

O Earth, lie heavily upon her eyes;
seal her sweet eyes weary of watching, Earth;
lie close around her; leave no room for mirth
with its harsh laughter, nor for sound of sighs.

She hath no questions, she hath no replies,
hushed in and curtained with a blessed dearth
of all that irked her from the hour of birth;
with stillness that is almost Paradise.

Darkness more clear than noon-day holdeth her,
silence more musical than any song;
even her very heart has ceased to stir:

Until the morning of Eternity
her rest shall not begin nor end, but be;
and when she wakes she will not think it long

Goblin Market and Other Poems (1865)

Aarde, wees zwaar op haar zachte ogen, wees
een zegel op haar waakzame ogen, Aarde;
omsluit haar dicht, opdat gij haar bespaar
te horen ons zuchten en ons lachen heesch.

Zij vraagt noch antwoordt meer naar onze wijs;
't zalig gebrek van al wat haar hier pijnde
geeft haar, omschaduwde als een gordijn, de
Stilheid, die haast is als het Paradijs.

Nacht klaarder dan de noen is om haar henen,
Stilte welluidender dan eenig lied;
tot zelfs haar hart beweegt zich langer niet:

Haar rust, die is zonder verloop van tijd,
zal haar, ten dageraad der Eeuwigheid
als zij ontwaakt, niet lang hebben geschenen

Hertaling: Adriaan Roland Holst

The Turtle Dove

Componist: Ralph Vaughan Williams (1872-1958)

Tekst: Traditional (uit Folksongs)

In 1919 schreef Vaughan Williams dit arrangement
van een ballade die stamt uit 1710.

Fare you well, my dear, I must be gone,
and leave you for a while;
if I roam away I'll come back again,
though I roam ten thousand miles, my dear,
though I roam ten thousand miles.

So fair thou art, my bonny lass,
so deep in love am I;
but I never will prove false to the bonny lass I love,
till the stars fall from the sky, my dear,
till the stars fall from the sky.

The sea will never run dry, my dear,
nor the rocks melt with the sun,
but I never will prove false to the bonny lass I love,
till all these things be done, my dear,
till all these things be done.

O yonder doth sit that little turtle dove,
he doth sit on yonder high tree,
a-making a moan for the loss of his love,
as I will do for thee, my dear,
as I will do for thee.

De tekst maakt gebruik van diverse gedichten
o.a. dat van Robert Burns getiteld 'A Red, Red
Rose' maar ook van andere teksten uit de 19^e
eeuw. Het lied gaat over geliefden die hun
scheiding betreuren en het verlangen om elkaar
weer te zien.

Vaarwel, mijn schat, ik moet nu gaan,
en je een tijd verlaten;
maar zoals ik vertrek zal ik terugkeren,
al zwerf ik tienduizend mijl, mijn schat,
al zwerf ik tienduizend mijl.

Zo knap ben je, mijn geliefde,
zo diep verliefd ben ik;
maar nooit zal ik mijn geliefde ontrouw zijn,
tot de sterren uit de hemel vallen, mijn schat,
tot de sterren uit de hemel vallen.

De zee zal nooit opdrogen, mijn schat,
noch zullen de rotsen ooit smelten in de zon,
maar nooit zal ik mijn geliefde ontrouw zijn,
tot al deze zaken zijn gebeurd, mijn schat,
tot al deze zaken zijn gebeurd.

O daar verderop zit die kleine tortelduif,
hij zit daar in een hoge boom,
en klaagt over het verlies van zijn geliefde,
zoals ik zal doen voor jou, mijn schat,
zoals ik zal doen voor jou.

Lighten our darkness

Componist: Alexander L'Estrange (geb. 1974)

Een Brits componist van koormuziek en muziek voor televisie en arrangeur voor vocale ensembles. Daarnaast is hij jazzmuzikant, koorworkshopleider, presentator van kinderconcerten en was hij jazzexaminator.

Alexander L'Estrange

Lighten our darkness, we beseech thee,
o Lord; and by thy great mercy defend us
from all perils and dangers of this night;
for the love of thy only Son,
our Saviour Jesus Christ. Amen.

Wij smeken u, verlicht onze duisternis,
o God en bescherm ons genadig tegen alle
bedreigingen en gevaren van deze nacht,
vanwege de liefde van uw enige Zoon,
onze verlosser Jezus Christus. Amen.

Benjamin Bakker

Studeerde koordirectie en solozang aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag en is momenteel dirigent van diverse koren in de Randstad. Hij zong bij meerdere professionele koren als de Nederlandse Bachvereniging en Capella Amsterdam.

Paul van der Feen

Een toonaangevend Nederlands saxofonist die speelt in het Metropool Orkest. Hij studeerde in Amsterdam en New York en participeerde als solist in bekroonde opnamen. Hij beweegt zich vrijelijk door verschillende muziekgenres.

KAMERKOOR NOORD

Kamerkoor Noord is een nieuw koor in Amsterdam Noord. Het koor is opgericht door dirigent Benjamin Bakker in de zomer van 2022 en is samengesteld uit geoefende zangers die thuis studeren en voorbereid op de repetities aanwezig zijn. Uniek is dat het koor niet in de avond repeteert, maar overdag op vrijdagochtend in de Dorpskerk van Zunderdorp. Het doel is om elk kwartaal een nieuw programma uit te voeren en daarbij muziek te zingen uit verschillende tijdperiodes.

Bij het vierde project dit najaar staat koormuziek van Nederlandse Meesters centraal. Het concert staat gepland op zondag 26 november 2023. Noteer deze datum alvast en kijk voor locatie, tijden en meer informatie op: www.kamerkoornoord.nl

Sopranen

Jenneke Butter
Marieke Jooren
Sandra Koch
Jeannine Kooistra
Aja Leemans
Jessica van der Vliet

Alten

Cecile de Bakker
Anke Breemer
Margy van Dijk
Neeltje Smulders
Marian Stam

Tenoren

André Bolwidt
Hans Mijnen
Rob Plakké
Franz Straatman
Huug Tempelmans Plat

Bassen

Wim van den Berg
JanDirk Hoekstra
Albert Roosenburg
Pieter Stam
Harry van Tienhoven